

Bransager: I Tilslutning til nogle Bemærkninger, der faldt forleden Dag fra det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa det ønskelige i at forene en Smule Skønhedshensyn med Hensynene til Nyttens og den praktiske Brug overfor de Statshuse, som bygges. Det er rigtigt, at det er smaa Midler, man har til Raadighed, der kan ikke gøres Underværker for dem, men det samme har som Regel været Tilfældet med de Huse, som nu ligge ude i det danske Land, og dog er der i mine Øjne en meget væsentlig og for Statshusene uheldig Forskel paa disse Huse. De gamle, som ogsaa ere byggede for smaa Midler, ere ved hele deres Form og Karakter afstemte efter det Landskab, i hvilket de ligge, og have derved en Skønhed, som de Huse, der nu bygges, aldeles savne. Til disse Statshuse synes man nærmest at have taget sit Forbillede i de meget grimme Bygninger, som i Regelen fylde vore Stationsbyer, og da man har færre Penge at bygge for og har maattet nøjes med et endnu ringere Materiale, saa er Resultatet blevet et endnu uheldigere end ved Stationsbyerne. Ogsaa jeg finder, som det ærede Medlem fra Ribe, at man gerne fra Statens Side kunde støtte den Bestræbelse, som er udfoldet fra Arkitekternes Side, ved et Forsøg paa at forene Nytte- og Skønhedshensyn. Vi, som elske det danske Land i dets vekslende Former, maa være interesserede i, at den Skønhed, vi finde i Landskabets Karakter, ikke plettes og brydes ved grimme Bygningsformer.

Hvad angaar i øvrigt det foreliggende Lovforslag, da kan jeg i det store og hele tiltræde de Udtalelser, som ere faldne under Forhandlingen fra Medlemmer af mit Parti. Jeg er derved noget heldigere stillet end ærede Medlemmer af Regeringspartiet, thi det kan jo ikke skjules, at denne Forhandling har afsløret ret brogede og ret vidt forskellige Meninger indenfor Regeringspartiet angaaende denne Sag. Regeringspartiet har, hvad denne Sag angaar, ikke ganske været i indbyrdes Takt. Jeg fristes til i denne Forbindelse at minde Reformpartiet om de Ord af Bjørnson, vi allesammen kende, hvori han siger, at Takten er mere end halve Magten, og Regeringspartiet har dog saa meget mere Anledning til at mindes disse Ord, som Partiet jo aabenbart har sat den første Halvdel af Magten over Styr. Navnlig gælder det, at Partiet har været ude af Takt med sin Minister, med den højtærede Landbrugsminister. Hvis man i Rigsdagstidenden gennemlæser de

Udtalelser, der ere faldne fra Medlemmer af Reformpartiet, vil man se, at de Punkt efter Punkt tage Forbehold overfor Ministerens Standpunkt, kræve Ændringer, vidtgaaende Ændringer endda, i det af Ministeren forelagte Forslag. Den Skude, hvorpaa Ministeren sejlede ind i denne Forhandling, har vugget ganske stærkt ogsaa under Dønninger fra hans eget Parti, og det skulde derfor ikke undre mig, om den højtærede Minister har siddet ovre paa sin Bænk og undertiden haft en Fornemmelse af Søsye.

Men i hvert Fald er det ubestrideligt gaaet den højtærede Landbrugsminister saaledes, [at han i denne Sag, eftersom Forhandlingerne ere forløbne, er kommen til at indtage Stillingen som højre Fløjmand. Jeg ved intet Medlem i Salen, som har udtalt sig til Højre for Ministeren. De to Højremænd, der have talt, have begge indtaget visse Standpunkter til Venstre. Den højtærede Minister kom i sin Tale forleden Dag til at begrunde, hvorfor hans Forslag er blevet saa konservativt og derved saa betydningsløst, som det i Virkeligheden er, idet Ministeren nemlig udtalte om forskellige Punkter, at han ikke havde fundet Anledning til at foretage nogen Forandring her, fordi der ikke syntes ham at foreligge en streng Nødvendighed derfor. Det er et meget konservativt Standpunkt dette, ikke at gaa til nogen Forandring, før der foreligger en streng Nødvendighed, ja at man endogsaa holder saa meget paa det bestaaende, at man opretholder visse Ting i Loven, skønt man aabent erklærer, at de sikkert ikke kunne gøre nogen Nytte; de faa Lov til at blive staaende der som en Levning fra det gamle, fordi de dog formentlig heller ikke kunne gøre nogen Skade. Jeg tror, at hvis den højtærede Minister fortsætter sin Politik, som han har lagt den an i dette Spørgsmaal, saa ender det en skønne Dag med, at der er en meget streng Nødvendighed over den højtærede Minister selv.

Landbrugsministerens konservative Sindelag udtrykker sig paa en mærkbar Maade i det Standpunkt, han tog overfor Husmandsorganisationerne. Den højtærede Minister erklærede, at disse Organisationer ikke kunde siges at have nogen naturlig Opgave i det Forhold, vi her forhandle, saaledes at de enten skulde have en naturlig Adkomst til at udpege Medlemmer til Amtskommissionerne eller have en naturlig Adkomst til at stille bestemte Krav til Lovgivningsmagten i dette Forhold. Den højtærede Minister forklærede, at disse Or-